

M.A. (PART - I)

: POLITICAL SCIENCE :-

Political Theory)

(Paper - I) (June-2019)

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt any four questions.
2. All questions carry equal marks.

- Q.1 Explain feminist approach to the study of political theory. 25
- Q.2 Critically evaluate the contemporary approaches to study social sciences. 25
- Q.3 What is authority? Discuss various types of authority in detail. 25
- Q.4 Give meaning of law and examine the important sources of law. 25
- Q.5 Explain meaning and definition of nationalism and evaluate various features of nationalism in detail. 25
- Q.6 Write meaning of democracy and explain essential features of modern liberal democracy. 25
- Q.7 Critically assess the ideology of neo-liberalism. 25
- Q.8 Write short notes (Any Two) 25
- a) Marxist approach
  - b) Positivism
  - c) Justice
  - d) Multiculturalism

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना:
1. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
  2. सर्व प्रश्नांस समान गुण आहेत.

प्र.१	राजकीय सिद्धांताच्या अभ्यासातील स्थीवादी दृष्टीकोण स्पष्ट करा.	२५
प्र.२	सामाजिक शास्त्रांच्या अभ्यासातील समकालीन दृष्टीकोनांचे टीकात्मक परीक्षण करा.	२५
प्र.३	अधिसत्ता म्हणजे काय? अधिसत्तेच्या विविध प्रकारांची वर्चा करा.	२५
प्र.४	कायद्याचा अर्थ द्या व कायद्याच्या महत्वाच्या स्रोतांचे परीक्षण करा.	२५
प्र.५	राष्ट्रवादाचा अर्थ व व्याख्या स्पष्ट करा तसेच राष्ट्रवादाच्या विविध वैशिष्ट्यांचे मुल्यमापन करा.	२५
प्र.६	लोकशाहीचा अर्थ लिहा व आधुनिक उदारमतवादी लोकशाहीची महत्वाची वैशिष्ट्ये विशद करा.	२५
प्र.७	नवउदारमतवादी विचारप्रणालीचे टीकात्मक परीक्षण करा.	२५
प्र.८	टीपा लिहा.	२५
	a) मार्क्सवादी दृष्टीकोण	
	b) प्रत्यक्षवाद	
	c) न्याय	
	d) बहुसांस्कृतिकता	

M.A. (PART - I)**:- POLITICAL SCIENCE :-****Selected Issues and Themes****in Indian Politics****(Paper - II) (June-2019)****[Time: 3 Hours]****[Marks: 100]**

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt any four questions.
2. All questions carry equal marks.

- Q.1 Discuss the fundamental rights in detail. 25
- Q.2 Write the role and functions of Indian Parliament. 25
- Q.3 Explain the Union-state relationship in the context of Indian Political System. 25
- Q.4 Discuss the nature of Indian Party System. 25
- Q.5 Write an essay on Communalism in India. 25
- Q.6 Discuss the New Economic Policy adopted in 1991 which incorporated Liberalism, Globalization & Privatization in Indian Policy. 25
- Q.7 Discuss various threats to National Security. 25
- Q.8 Discuss various issues related to rehabilitation faced by Indian State. 25

[वेळ: ३ तास]**[गुण: १००]**

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: 1. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
2. सर्व प्रश्नांस समान गुण आहेत.

- प्र.१ मूलभूत हक्कांची सविस्तर चर्चा करा. २५
- प्र.२ भारतीय संसदेची भूमिका आणि कार्ये स्पष्ट करा. २५
- प्र.३ भारतीय राजकीय व्यवस्थेच्या संदर्भात केंद्र आणि राज्य यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा. २५
- प्र.४ भारतीय पक्ष पद्धतीच्या स्वरूपाची चर्चा करा. २५
- प्र.५ भारतातील जमातवादावर निबंध लिहा. २५
- प्र.६ भारतातील धोरणात उदारमतवाद, जागतिकीकरण आणि खाजगीकरण यांचा समावेश करणाऱ्या १९९१ च्या नव आर्थिक धोरणावर चर्चा करा. २५
- प्र.७ राष्ट्रीय सुरक्षितेला असणा-न्या विविध धोक्यांची चर्चा करा. २५
- प्र.८ भारतीय राज्याला भेडसावणा-न्या पुनर्वसनाच्या संदर्भातील विविध समस्यांची चर्चा करा. २५

(3 Hours)**(Total Marks : 100)****Please check whether you have got the right question paper.**

- N.B. :** 1. Attempt **any four** questions.
2. All questions carry **equal marks**.

1. Discuss the internal and external determinants of foreign Policy.
१. परराष्ट्र धोरणाच्या अंतर्गत आणि बाह्य निर्धारिकांचे परीक्षण करा.
2. Examine the role of legislature and bureaucratic agencies in foreign policy making.
२. परराष्ट्र धोरणाच्या निर्मितीमध्ये संसद आणि प्रशासकीय संस्थांची भूमिका स्पष्ट करा.
3. Evaluate the important objective of SAARC. Disuses briefly SAARC relations with International agencies.
३. 'सार्क' च्या महत्वाच्या उद्दिष्टांचे मूल्यमापन करा. आंतरराष्ट्रीय संस्थासोबत सार्कच्या संबंधाची चौकशी करा.
4. Explain the significance of diplomatic relations between India and China.
४. भारत आणि चीन यांच्यातील राजनैतिक संबंधाचे महत्व स्पष्ट करा.
5. 'Indo-US relations are changing in post 1991 period'. Comment.
५. '१९९१ नंतर भारत अमेरिका संबंधात बदल होत आहेत'. या विधानावर तुमचे मत सविस्तर लिहा.
6. Describe the importance of EU-India partnership.
६. भारत आणि युरोपियन महासंघ यांच्यातील भागीदारी स्पष्ट करा.
7. Discuss the areas of cooperation between India and Africa.
७. भारत आणि आफ्रिकेतील सहकार्याच्या क्षेत्राची चर्चा करा.
8. Examine the salient features of India's Nuclear Policy.
८. भारताच्या अणुविषयक धोरणाच्या प्रमुख वैशिष्ट्यांचे परीक्षण करा.

M.A. (PART - I)

-: POLITICAL SCIENCE :-

Modern Indian Political Thought

(Paper - II) (June-2019)

Time:3 hrs

Q. P. Code: 51146

Marks:100

N.B.:1) Answer any four questions in all.

2) All questions carry equal marks(25marks).

1. Discuss the social and economic background of the renaissance in India.
2. Elucidate on the thoughts of Dr. Babasaheb Ambedkar.
- 3 Examine Mahadev Govind Ranade's role in Modern India.
4. Critically evaluate Bal Gangadhar Tilak's views on Swaraj.
5. Explain the concept of Mahatma Gandhi's truth and non-violence.
6. Evaluate Jay Prakash Narayan's 'Sarvodaya' concept.
7. Discuss M. N. Roy's ideas about communism.
8. Explain the contributions of Ram Manohar Lohia to political thought.

बळ: ३ तास

गुण: १००

१. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. (२५ गुण)

- १) भारतातील पुनरुत्थानाच्या सामाजिक आणि आर्थिक पार्श्वभूमीवर चर्चा करा.
- २) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे विचार स्पष्ट करा.
- ३) महादेव गोविंद रानडे यांची आधुनिक भारतातील भूमिकेचे परीक्षण करा.
- ४) बाळ गंगाधर टिळक यांच्या स्वराज्याविषयी विचारांचे मूल्यमापन करा.
- ५) महात्मा गांधी यांचे सत्य आणि अहिंसा याविषयी विचार स्पष्ट करा.
- ६) जयप्रकाश नारायण यांच्या 'सर्वोदय' संकल्पचे मूल्यमापन करा.
- ७) एम. एन. राय यांच्या साम्यवादी विचारांची चर्चा करा.
- ८) राम मनोहर लोहिया यांच्या राजकीय विचारांमधील योगदान स्पष्ट करा.